

<https://doi.org/10.32999/2663-970X/2025-13-15>

How to Cite (Style APA):

Afanasieva, N., Falko, N., Ostapolets, I. (2025). Distinctive aspects of subjective evaluation of the effectiveness of psychological support for higher education students. *Insight: the psychological dimensions of society*, 13, 348–372. <https://doi.org/10.32999/2663-970X/2024-13-15>

Як цитувати (Стиль ДСТУ 8302: 2015):

Афанасьєва Н., Фалько Н., Остополець І. Особливості суб'єктивного оцінювання ефективності психологічної підтримки здобувачів вищої освіти. *Інсайт: психологічні виміри суспільства*. 2025. № 13. С. 348–372. <https://doi.org/10.32999/2663-970X/2024-13-15>

UDC 364.62-047.44:378.091.212

Distinctive aspects of subjective evaluation of the effectiveness of psychological support for higher education students

Особливості суб'єктивного оцінювання ефективності психологічної підтримки здобувачів вищої освіти

Received: January 31, 2024

Accepted: May 26, 2025

Natalia Afanasieva

Doctor of Psychological Sciences, Professor,
Department of Psychology and Sociology,
Semen Kuznets Kharkiv National
University of Economics, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-1050-8495>

Natalia Falko*

Candidate of Psychological Sciences,
Associate Professor, Department of Psychology,
Rector,
Bogdan Khmelnytsky Melitopol State
Pedagogical University, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0001-9475-6770>

Iryna Ostapolets

Candidate of Psychological Sciences,
Associate Professor, Department of Psychology,
Bogdan Khmelnytsky Melitopol State
Pedagogical University, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0001-7315-2062>

Наталя Афанасьєва

доктор психологічних наук, професор,
кафедра психології і соціології,
Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-1050-8495>

Наталя Фалько*

кандидат психологічних наук, доцент,
кафедра психології, ректор,
Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького,
Україна

<https://orcid.org/0000-0001-9475-6770>

Ірина Остополець

кандидат психологічних наук, доцент,
кафедра психології, Мелітопольський
державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького, Україна
<https://orcid.org/0000-0001-7315-2062>

Abstract

The purpose of the study was to determine the relationship between the social characteristics of higher education students and their subjective assessment of the effectiveness of various types of psychological support in wartime. The study

* Corresponding Author: falkontaliya@gmail.com

Анотація

Мета дослідження полягала у визначенні взаємозв'язків між соціальними характеристиками здобувачів вищої освіти та їхньою суб'єктивною оцінкою ефективності різних

* Автор-кореспондент: falkontaliya@gmail.com

Distinctive aspects of subjective evaluation of the effectiveness of psychological support for higher education students

analysed how age, gender, level, and year of study, as well as location, affect the perception of such activities as lectures, trainings, individual counselling, and support groups. The results of the study can be used to develop adaptive approaches to psychological support for higher education students in wartime. **Methods.** To achieve the research objective, a quantitative methodology was applied using multivariate analysis of variance (ANOVA). An online questionnaire was used to collect data, which included an assessment of the effectiveness of each psychological support measure on a straightforward numerical scale (0–10 points). The distribution of data was tested for normality using the Kolmogorov-Smirnov test, which allowed the use of parametric analysis methods. The study's total sample consisted of 237 higher education students who were diverse in age, gender, years of education, levels of education, and location. **Results.** The effectiveness of lectures, trainings, and individual work can be assessed by age, as it has been found. Younger students (18–22 years old) highly value lectures and trainings because they provide access to new knowledge and practical skills. On the other hand, older students (28–33 years old) prefer individual work because it allows them to work through personal problems in more depth. There were significant differences between men and women in assessing the effectiveness of different psychological support measures: women rated individual support formats higher than men. The level of study affects the assessment of the effectiveness of trainings and support groups, with Bachelors rating these measures higher than Master's students. The location of the students also affects the assessment of the effectiveness of psychological support measures: those who are abroad rated the effectiveness of group and individual measures more highly. **Discussion and Conclusions.** The results of the study emphasise the need to develop adaptive psychological support programmes for higher education students in wartime, taking into account the social characteristics of the participants. Support groups proved to be a universal format that meets the psychological needs of all categories of students, while lectures, trainings, and individual work require a differentiated approach to

видів психологічної підтримки в умовах війни. Було проаналізовано, як вік, стать, рівень і рік навчання, а також місцезнаходження впливають на сприйняття таких заходів, як лекції, тренінги, індивідуальні консультації та групи підтримки. Результати дослідження можуть бути використані при розробці адаптивних підходів до психологічного супроводу здобувачів вищої освіти в умовах війни. **Методи.** Для досягнення мети дослідження було застосовано кількісну методологію з використанням багатофакторного дисперсійного аналізу (ANOVA). Дані зібрано за допомогою онлайн-опитувальників, що включали оцінку ефективності кожного заходу психологічної підтримки за прямолінійною числовою шкалою (0–10 балів). Розподіл даних перевірявся на нормальність за допомогою критерію Колмогорова-Смирнова, що дозволило застосувати параметричні методи аналізу. Загальну вибірку досліджуваних склали 237 здобувачів вищої освіти різного віку, статі, років і рівнів навчання та місцезнаходження. **Результати.** З'ясовано, що вік є значущим фактором в оцінці ефективності лекцій, тренінгів та індивідуальної роботи. Здобувачі освіти молодшого віку (18–22 роки) високо оцінюють лекції та тренінги, оскільки вони забезпечують доступ до нових знань і практичних навичок. Натомість здобувачі старшого віку (28–33 роки) надають перевагу індивідуальній роботі через можливість глибшого опрацювання особистих проблем. Статеві відмінності в оцінках ефективності різних заходів психологічної підтримки також виявилися значущими: жінки більш високо оцінюють індивідуальні формати підтримки, ніж чоловіки. Рівень навчання впливає на оцінку ефективності тренінгів і груп підтримки, причому бакалаври оцінюють ці заходи вище, ніж магістранти. Місцезнаходження здобувачів також впливає на оцінку ефективності заходів психологічної підтримки: ті, хто перебувають за кордоном, більш високо оцінюють результативність групових та індивідуальних заходів. **Дискусія і висновки.** Результати дослідження підкреслюють необхідність розробки адаптивних програм психологічної підтримки здобувачів вищої освіти у воєнний час, що враховують соціальні характеристики учасників. Групи підтримки виявилися універсальним за ефективністю форматом, що задовольняє психологічні потреби всіх категорій здобувачів, тоді як лекції,

application. The results can be used to improve the psychological support of higher education students in conditions of prolonged crises, such as war. The findings also provide a basis for further research aimed at studying the long-term effects of different types of psychological support.

Keywords: psychological assistance, study level, adaptation, crisis conditions, wartime, effectiveness of measures, subjective.

Introduction

The Ukrainian society today is marked by a significant number of stress factors caused by war, which necessitates mental health care. Creating a safe space for educational participants, particularly in higher education institutions, is crucial since the professional training of young people necessitates significant psychological resources. In the context of war, one of the key tasks of higher education institutions is to support the mental health of students, which is in line with the goals of the All-Ukrainian Mental Health Programme 'Are You OK?', initiated by Olena Zelenska in May 2022 and aimed at raising awareness of mental health, developing self-help skills, and overcoming crisis situations. Psychological support for higher education students, which includes a set of measures for qualified information and assistance, is necessary to minimize the negative effects of war. The novelty of the study is to expand the understanding of the impact of social characteristics of higher education students on the effectiveness of psychological support aimed at stabilising mental health in a prolonged crisis in society, which is of significant social value and practical importance.

Scientists identified several main approaches to psychological support for higher education students in crisis and noted that effective support should include cognitive, emotional, behavioral, and value-motivational components (Vlasenko et al., 2022). These elements form the basis for maintaining the mental health of higher education students and ensuring the stability of their emotional state.

Studies have confirmed the importance of integrating psychological support into the structure of the educational process (Perig, 2024; Dzhedzhera, 2022; Kochubey et al., 2024;

тренінги та індивідуальна робота вимагають диференційованого підходу до застосування. Результати можуть бути використані для удосконалення психологічного супроводу здобувачів вищої освіти в умовах тривалих криз, таких як війна. Отримані дані також створюють основу для подальших досліджень, спрямованих на вивчення довгострокових ефектів різних видів психологічної підтримки.

Ключові слова: психологічна допомога, рівень навчання, адаптація, кризові умови, воєнний час, ефективність заходів, суб'єктивне судження.

Вступ

Сьогодення українського суспільства характеризується надзвичайною кількістю стресогенних факторів, спричинених війною, що зумовлює необхідність піклування про ментальне здоров'я особистості. Особливу увагу необхідно приділити створенню безпечного простору для учасників освітнього процесу, зокрема в закладах вищої освіти, оскільки професійна підготовка молоді вимагає значних психологічних ресурсів. В умовах війни одним із ключових завдань закладів вищої освіти стає підтримка ментального здоров'я здобувачів освіти, що відповідає цілям Всеукраїнської програми ментального здоров'я "Ти як?", ініційованої Оленою Зеленською у травні 2022 року та спрямованої на підвищення обізнаності про психічний стан, розвиток навичок самопомогі та подолання кризових ситуацій. Психологічна підтримка здобувачів вищої освіти, що включає комплекс заходів кваліфікованого інформування та допомоги, є необхідною для мінімізації негативних наслідків війни. Новизна дослідження полягає в розширенні уявлень про вплив соціальних характеристик здобувачів вищої освіти на ефективність психологічної підтримки, спрямованої на стабілізацію ментального здоров'я в умовах тривалого кризового стану суспільства, що має значну суспільну цінність і практичну значущість.

Науковці виокремлюють кілька основних підходів до психологічної підтримки здобувачів вищої освіти у кризових умовах і зазначають, що ефективна підтримка має охоплювати когнітивний, емоційний, поведінковий та ціннісно-мотиваційний компоненти (Власенко та ін., 2022). Ці елементи створюють основу для збереження ментального здоров'я здобувачів

Distinctive aspects of subjective evaluation of the effectiveness of psychological support for higher education students

Kravchenko, 2023; Falko & Zhukov, 2023). Identifying several key areas has led to the introduction of self-awareness courses, the organizing of self-regulation trainings, the promotion of interpersonal communication, and the support of mentoring and student self-government. Such measures help to build stress resistance in young people, increase their psychological maturity, and motivate them to learn.

T. Novak and M. Yaroshchuk (2024) focus on the role of a supportive climate in higher education institutions during the war. The authors note that creating a safe space for students, organising support groups, and providing counselling and stress management training are essential elements of psychological support that allow young people to adapt to the conditions of the crisis period.

A. Husiev and L. Tsybukh (2022) studied the impact of trainings and consultations on the psychoemotional state of higher education students. Their study revealed that participating in such activities can reduce anxiety, alleviate uncertainty, and enhance one's capacity for self-regulation. According to the participants, they had improved their ability to handle the challenges of everyday life, and their drive to study was significantly increased.

The perception of support measures' effectiveness is shaped by social and psychological factors, and researchers pay special attention to this role. A. Kurapov et al. (2023) note that women are more likely to demonstrate high levels of anxiety and depression compared to men. While going abroad, higher education students typically experience lower stress levels because they are in a more stable environment. On the contrary, students from frontline regions report a deterioration in their psychoemotional state due to the constant dangers caused by shelling. Researchers I. Popovych et al. (2025) substantiated that the individual's self-regulation styles in achieving a winning outcome are part of the parameters of the psychological content of managing one's psycho-emotional state, which is carried out by verbal, visual, and behavioural means. The study by I. Glazkova et al. (2025) emphasised that social connections and motivation are important components of a person's psychological resilience and help to successfully overcome

вищої освіти й забезпечення стабільності їхнього емоційного стану.

Дослідження підтвердили важливість інтеграції психологічної підтримки у структуру освітнього процесу (Періг, 2024; Джеджера, 2022; Кочубей та ін., 2024; Кравченко, 2023; Falko, Zhukov, 2023). Було виокремлено кілька ключових напрямів: впровадження курсів із розвитку самосвідомості, організація тренінгів із саморегуляції, стимулювання міжособистісної комунікації, підтримка інституту наставництва та студентського самоврядування. Такі заходи сприяють формуванню в молоді стійкості до стресу, підвищують їхню психологічну культуру та мотивацію до навчання.

Т. Новак і М. Ярошук (2024) акцентують увагу на ролі підтримуючого клімату в закладах вищої освіти під час війни. Автори зазначають, що створення безпечного простору для здобувачів освіти, організація груп підтримки, проведення консультацій і тренінгів із управління стресом є необхідними елементами психологічної підтримки, що дозволяють молоді адаптуватися до умов кризового періоду.

А. Гусев і Л. Цибух (2022) дослідили вплив тренінгів і консультацій на психоемоційний стан здобувачів вищої освіти. Їхнє дослідження показало, що участь у таких заходах сприяє зниженню тривожності, полегшує переживання невизначеності та покращує здатність до саморегуляції. Учасники заходів зазначали, що вони почали краще витримувати виклики повсякденного життя, а їхня мотивація до навчання значно зросла.

Особливу увагу дослідники приділяють ролі соціальних і психологічних чинників у формуванні сприйняття ефективності заходів підтримки. А. Куратов та ін. (2023) зазначають, що жінки частіше демонструють високий рівень тривожності та депресії порівняно з чоловіками. Водночас здобувачі вищої освіти, які виїхали за кордон, загалом відчувають менший рівень стресу завдяки перебуванню в більш стабільному середовищі. Навпаки, здобувачі освіти з прифронтових регіонів повідомляють про погіршення психоемоційного стану через постійні небезпеки, спричинені обстрілами. Дослідники І. Ророуш та ін. (2025) обґрунтували, що стилі саморегуляції особистості в досягненні переможного результату є складовою параметрів психологічного змісту управління своїм психоемоційним станом, що здійснюється вербальними, візуальними та поведін-

life's difficulties. The effectiveness of working in support groups is highlighted in another study, which enables applicants to share experiences and receive emotional help and support, which assists in increasing their psychological resilience (Giordano et al., 2024).

Higher education students' anxiety levels are closely linked to the frequency of thinking about war and emotional reactions to news, as demonstrated in a study by O. Osokina et al. (2023). The authors also note that access to psychological support and the availability of psychological centers and services at universities significantly increase students' sense of security.

Based on the study of the dynamics of depression, anxiety, and stress among students of Ukrainian universities, experts have concluded that residents of frontline regions are the most vulnerable to psychoemotional disorders (Husiev & Tsybukh, 2022; Iliyuchuk, 2023; Mykhaylyshyn et al., 2024). Their chances of experiencing symptoms of anxiety, depression, sleep disturbances, and concentration problems are greater.

It has been found that the war has changed the academic motivations of students (Mamontova et al., 2023). Many have a decreased interest in studying due to the uncertainty of the future, difficulties with employment, and the need to support their families.

Thus, the results of current research show that different individual characteristics (age, gender, location in Ukraine or abroad, and level of education) affect the effectiveness and perception of psychological support provided, in particular in higher education institutions. Improvement of the psychoemotional state can be achieved through social support and group activities, while individual counseling provides a deeper understanding of personal problems. However, experts also emphasise the importance of contextual factors, such as the war, which change the support needs of students. Different social groups, such as young and adult students, women, and men, have different views on the effectiveness of psychological support measures, which indicates the need for more detailed research into these relationships. This will allow us to find out which formats of psychological support are most effective for different categories of students and

ковими засобами. У дослідженні I. Glazkova et al. (2025) підкреслено, що соціальні зв'язки й мотивація є важливими складовими психологічної стійкості особистості та допомагають успішно долати життєві труднощі. Інше дослідження наголошує ефективність роботи в групах підтримки, яка дозволяє здобувачам ділитися досвідом, отримувати емоційну допомогу та підтримку, що сприяє підвищенню їхньої психологічної стійкості (Giordano et al., 2024).

Дослідження O. Osokina et al. (2023) показало, що рівень тривожності серед здобувачів вищої освіти тісно пов'язаний із частотою роздумів про війну та емоційною реакцією на новини. Автори також зазначають, що доступ до психологічної підтримки та наявність психологічних центрів і служб в університетах суттєво підвищують почуття безпеки здобувачів.

На основі вивчення динаміки депресії, тривожності та стресу серед здобувачів освіти українських університетів фахівці зробили висновок, що найбільш вразливими до психоемоційних розладів є мешканці прифронтових регіонів (Гусєв, Цибух, 2022; Ілійчук, 2023; Mykhaylyshyn et al., 2024). Вони частіше стикаються із симптомами тривоги, депресії, порушення сну, проблемами з концентрацією уваги.

Виявлено, що війна змінила академічні мотивації здобувачів освіти (Mamontova et al., 2023). У багатьох із них спостерігається зниження зацікавленості в навчанні через невідомість майбутнього, труднощі із працевлаштуванням та необхідність підтримувати родини.

Отже, результати сучасних досліджень демонструють, що різні індивідуальні характеристики (вік, стать, місцезнаходження в Україні або за кордоном і рівень навчання) впливають на ефективність та сприйняття психологічної підтримки, яку надають, зокрема, у закладах вищої освіти. Наприклад, соціальна підтримка й участь у групових заходах сприяють покращенню психоемоційного стану, а індивідуальні консультації забезпечують глибше опрацювання особистих проблем. Однак фахівці також підкреслюють значення контекстуальних факторів, таких як війна, що змінюють потреби здобувачів освіти в підтримці. Різниця у сприйнятті ефективності заходів психологічної підтримки між соціальними групами, наприклад, молоддю й дорослими здобувачами освіти, жінками та чоловіками,

Distinctive aspects of subjective evaluation of the effectiveness of psychological support for higher education students

to adapt assistance programmes. The integration of psychological support into the educational process is crucial due to the crisis conditions caused by the war. The creation of evidence-based support programmes that can stabilize mental health and increase psychological resilience and academic motivation of students can be achieved through further research into these relationships.

Despite a significant number of scientific studies on the problem of psychological support for higher education students in wartime, important aspects that require further empirical study remain unexplored.

Firstly, research has not yet sufficiently covered the interaction of individual characteristics of higher education students and the evaluation of the effectiveness of psychological support measures. There is evidence of the impact of some individual characteristics on anxiety and stress (Husiev & Tsybukh, 2022; Osokina et al., 2023), but insufficient attention has been paid to how these factors determine the perceived effectiveness of different types of support (individual, group, and educational).

Secondly, it remains important to study the dynamics of changes in the perception of psychological support depending on the conditions in which students are living (for example, in frontline regions, abroad, or in safer parts of the country). The inability to obtain this information makes it hard to develop support programs that are tailored to different groups of college students.

Thirdly, it is important to empirically investigate which psychological support measures are most effective for different social groups of higher education students and to show the mechanisms of such differentiation.

Finally, the question of the long-term impact of various psychological support measures remains open. The majority of studies have primarily focused on short-term effects. However, it is crucial to determine whether the chosen approaches contribute to sustained reductions in anxiety, depression, and increased motivation to study in the long run.

The theoretical and methodological analysis of current research shows a significant interest of the scientific community in the problem of

вказує на необхідність детальнішого дослідження цих взаємозв'язків. Це дозволить з'ясувати, які саме формати психологічної підтримки є найбільш дієвими для різних категорій здобувачів освіти, та адаптувати програми допомоги. З огляду на кризові умови, викликані війною, інтеграція психологічної підтримки у навчальний процес є актуальною та необхідною. Подальше дослідження цих взаємозв'язків дозволить створити науково обґрунтовані програми підтримки, що сприятимуть стабілізації ментального здоров'я, підвищенню психологічної стійкості та академічної мотивації здобувачів освіти.

Незважаючи на значну кількість наукових досліджень, присвячених проблемі психологічної підтримки здобувачів вищої освіти в умовах війни, залишаються нерозкритими важливі аспекти, що потребують подальшого емпіричного вивчення.

По-перше, дослідження поки що недостатньо охоплюють питання взаємодії індивідуальних характеристик здобувачів вищої освіти й оцінки ефективності заходів психологічної підтримки. Існують дані про вплив деяких індивідуальних характеристик на рівень тривожності та стресу (Гусев, Цибух, 2022; Osokina et al., 2023), але недостатньо уваги приділено тому, як ці чинники визначають сприйняття ефективності різних видів підтримки (індивідуальної, групової, освітньої).

По-друге, актуальним залишається вивчення динаміки змін у сприйнятті психологічної підтримки залежно від умов, у яких перебувають студенти (наприклад, у прифронтових регіонах, за кордоном або в більш безпечних частинах країни). Відсутність цих даних ускладнює розробку адаптованих програм допомоги для різних груп здобувачів вищої освіти.

По-третє, важливо емпірично дослідити, які саме заходи психологічної підтримки є найбільш ефективними для різних соціальних груп здобувачів вищої освіти, та показати механізми такої диференціації.

По-четверте, залишається відкритим питання довгострокового впливу різних заходів психологічної підтримки. Більшість досліджень зосереджені на короткострокових ефектах, тоді як важливо зрозуміти, чи сприяють обрані підходи стійкому зниженню тривожності, депресії та підвищенню мотивації до навчання у тривалій перспективі.

psychological support for higher education students in wartime, but at the same time reveals a number of gaps that require further empirical research. The study has shown that various approaches to supporting students' mental health, including group, individual, and educational forms, are effective in reducing anxiety, depression, and stress. However, it is unclear how social characteristics relate to students' perceptions of the effectiveness of these interventions. Social factors are frequently emphasized in research, but empirical measurement of these relationships is still understudied.

Hypothesis. It is assumed that the individual characteristics of higher education students (age, gender, year and level of study, and location of the student in Ukraine or abroad) are important for their subjective assessment of the effectiveness of various types of psychological support.

Accordingly, **the aim** is to investigate the relationship between the individual characteristics of higher education students and the subjective assessment of the effectiveness of various types of psychological support in the context of war in Ukraine.

Methods

Participants. The study sample consisted of students of higher education institutions who studied full-time in a distance format, each according to one of the two levels of educational and professional programs – Bachelor's and Master's – ($n = 237$), aged 18 to 33 years. The characteristics of the sample by social characteristics are presented in Table 1. All the respondents were studying in the field of sociology: psychology, journalism, management, and marketing. They were students of the Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University (Zaporizhzhia, Ukraine) and the Semen Kuznets Kharkiv National University of Economics (Kharkiv, Ukraine), the Educational and Research Institute of Management and Marketing. The research sample was formed randomly. Before starting the study, participants read and accepted the online informed consent.

Теоретико-методологічний аналіз сучасних досліджень свідчить про значний інтерес наукової спільноти до проблеми психологічної підтримки здобувачів вищої освіти в умовах війни, однак водночас виявляє низку прогалин, що потребують подальшого емпіричного дослідження. Вивчення різних підходів до підтримки ментального здоров'я здобувачів, зокрема групових, індивідуальних і освітніх форм, показує їхню ефективність у зниженні рівня тривожності, депресії та стресу. Проте недостатньо зрозуміло, як саме соціальні характеристики пов'язані з оцінкою студентами ефективності цих заходів. Важливість врахування соціальних факторів часто підкреслюють у дослідженнях, але емпіричне вимірювання цих зв'язків залишається недостатньо дослідженим.

Гіпотеза. Зроблено припущення, що індивідуальні характеристики здобувачів вищої освіти (вік, стать, рік і рівень навчання та місцезнаходження здобувача в Україні або за кордоном) матимуть значення для їхньої суб'єктивної оцінки ефективності різних видів психологічної підтримки.

Відповідно, **метою** є дослідити взаємозв'язок індивідуальних характеристик здобувачів вищої освіти із суб'єктивною оцінкою ефективності різних видів психологічної підтримки в умовах війни в Україні.

Методи

Учасники. Досліджувану вибірку сукупність склали здобувачі закладів вищої освіти, які навчалися на очній формі в дистанційному форматі, кожен відповідно за одним із двох рівнів освітньо-професійних програм – бакалаврський і магістерський – ($n = 237$), віком від 18 до 33 років. Характеристика вибірки за соціальними ознаками представлена у табл. 1. Усі респонденти опановували фах соціономічного напрямку: психолог, журналіст, менеджер, маркетинголог. Вони були здобувачами Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (Запоріжжя, Україна) та Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (Харків, Україна), Навчально-наукового інституту менеджменту і маркетингу. Дослідницьку вибірку сформовано рандомно. Перед початком дослідження учасники прочитали і прийняли онлайн-інформовану згоду.

Table 1. Characteristics of the sample by social characteristics (n = 237)

Таблиця 1. Характеристика вибірки за соціальними ознаками (n = 237)

Categories of respondents / Категорії досліджуваних	Number of people / Кількість осіб	Percentage of the total sample (%) / Відсоток від загальної вибірки (%)
Age / Вік		
18–22	120	50.6
23–27	85	35.9
28–33	32	13.5
Gender / Стать		
Male / Чоловіки	105	44.3
Female / Жінки	132	55.7
Degree of education / Рівень навчання		
Bachelor's degree / Бакалаврат	150	63.3
Master's degree / Магістратура	87	36.7
Year of education / Рік навчання		
1st / 1-й	80	33.8
2nd / 2-й	81	34.2
3rd / 3-й	36	15.2
4th / 4-й	40	16.8
Location / Місцезнаходження		
Ukraine / Україна	180	75.9
Other countries / Інші країни	57	24.1

Variables. Implementing theoretical definitions and provisions facilitated our identification of individual characteristics as independent variables that can impact the assessment of the effectiveness of psychological support measures for higher education students. Age, gender, year and level of study and location were identified. Lectures, trainings, individual psychological work, and support groups were evaluated on a numerical scale using effectiveness ratings as dependent variables.

Methodology and Instruments. The psychological support measures for higher education students were organised and implemented by the staff of the Department of Psychology of Bogdan Khmelnytsky Melitopol State

Змінні. Операціоналізація теоретичних визначень і положень дозволила виявити індивідуальні характеристики як незалежні змінні, що можуть впливати на оцінку здобувачами вищої освіти ефективності заходів психологічної підтримки. Було виділено вік, стать, рік і рівень навчання та місцезнаходження. Залежними змінними були оцінки ефективності за числовою шкалою (для кожного виду підтримки окремо) лекцій, тренінгів, індивідуальної психологічної роботи та груп підтримки.

Методологія та інструменти. Заходи психологічної підтримки здобувачів вищої освіти були організовані та здійснені співробітниками кафедри психології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького в межах діяльності Центру психологічної резильєнт-

Pedagogical University as part of the activities of the Centre for Psychological Resilience and Wellbeing and the Department of Psychology and Sociology of Semen Kuznets Kharkiv National University of Economics, the university's psychological service. The work was comprehensive. One of its directions was to disseminate psychological information, implemented through lectures on stress, the impact of war events on the psychoemotional state of an individual, post-traumatic symptoms, self-help methods for overcoming negative mental states, etc. The peculiarity of this work was the consideration of the interests of the students, who initiated the topics of the meetings. The principle of 'student-centredness' enabled interaction to be built, ensuring the relevance and practical significance of the information. An important component of the support was psychological training aimed at developing skills in stress management, self-regulation, increasing stress resistance, maintaining mental health, etc. The training sessions were established to aid applicants in adapting to challenging living conditions, enhancing their emotion regulation, efficiently dealing with stressful situations, and sustaining their performance and balance. In addition to group work, much attention was given to individual counseling and psychotherapy. This format allowed for a targeted approach that considered the unique needs of each student. Such consultations contributed to a deeper understanding of personal experiences, helped to resolve internal conflicts and restore psychological balance. Creating psychological support groups was a key aspect of the work, where individuals could share their emotions and experiences and receive emotional support from one another. The atmosphere of trust, mutual understanding, and acceptance that was created by such groups was especially important during wartime. The main goal of all the activities was to provide psychological support to students, help them maintain their intellectual activity in the learning process, restore their motivation to study, help them optimise their psychoemotional states, and support their mental health. Furthermore, essential duties consisted of adapting students to the new realities of life, mastering self-regulation, reflection, and control of their emotional state,

ності і благополуччя та кафедри психології і соціології Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, психологічної служби університету. Робота мала комплексний характер. Одним із її напрямів було психологічне інформування, реалізоване через лекції, присвячені проблемам стресу, впливу подій війни на психоемоційний стан особистості, посттравматичній симптоматиці, методам самодопомоги для подолання негативних психічних станів тощо. Особливістю цієї роботи було врахування інтересів самих здобувачів освіти, які ініціювали тематику зустрічей. Це дозволило вибудувати взаємодію за принципом "студентоцентрованості", забезпечити актуальність і практичну значущість запропонованої інформації. Важливим компонентом підтримки були психологічні тренінги, спрямовані на розвиток вмінь і навичок управління стресом, саморегуляції, підвищення стресостійкості, збереження ментального здоров'я тощо. Тренінгові заняття були організовані з метою допомогти здобувачам адаптуватися до складних життєвих умов, покращити свою здатність до емоційної регуляції, ефективно протидіяти стресовим ситуаціям, зберігати працездатність і врівноваженість. Окрім групової роботи, значну увагу приділено індивідуальній консультативній та психотерапевтичній допомозі. Цей формат забезпечував можливість адресного підходу, що враховував унікальні потреби кожного здобувача освіти. Такі консультації сприяли глибшому розумінню особистих переживань, допомагали у вирішенні внутрішніх конфліктів і відновленні психологічного балансу. Важливим аспектом роботи було створення психологічних груп підтримки, де учасники могли ділитися власними переживаннями, досвідом і отримувати емоційну допомогу один від одного. Такі групи створювали атмосферу довіри, взаєморозуміння та прийняття, що було особливо важливим у воєнний час. Основною метою всіх заходів було забезпечення психологічного супроводу здобувачів освіти, сприяння збереженню їхньої інтелектуальної активності в навчальному процесі, відновлення мотивації до навчання, допомога в оптимізації психоемоційних станів, підтримка ментального здоров'я. Крім того, важливими завданнями були адаптація здобувачів освіти до нових реалій життя, оволодіння прийомами саморегуляції, рефлексії та контролю власного емоційного

Distinctive aspects of subjective evaluation of the effectiveness of psychological support for higher education students

and enhancing stress-resistant behavior skills. Together, these measures contributed to creating a favourable psychological environment that helped students overcome wartime difficulties, maintain emotional stability, and preserve performance in their studies. Remotely, all psychological support measures were carried out.

To ensure the equivalence of different forms of psychological support (lectures, trainings, individual consultations, and support groups) in the study, the same principles were applied to all support formats, namely: each support format was based on the same methods of psychological work aimed at improving the emotional state of participants; all forms of support included elements of self-regulation, stress management, and development of psychological resilience. Each format (lectures, trainings, individual consultations, and support groups) had a set duration, which allowed for comparisons between them. Lectures, trainings, and individual consultations lasted 90 minutes each. The criteria used for organizing each event were its usefulness to the emotional state, relevance to the needs of the participants, effectiveness in solving problems, and practicality of the knowledge or skills gained. This allowed us to create a clear comparative basis for analysing the effectiveness of each format of support. The aim of all formats of support was to stabilize the mental health of participants, reduce anxiety, improve emotional stability, and maintain motivation to learn. The need of specific groups of participants was taken into account when adapting each format of psychological support to ensure equivalence. This approach allows for the evaluation of each of the psychological support formats using the same criteria, which ensures a correct and objective comparison of their effectiveness in different social groups.

To study students' subjective assessment of the effectiveness of various psychological support measures, a straightforward rating and numerical scale (from 0 to 10 points) were used, where 0 points – the measure is absolutely ineffective, does not contribute to the achievement of the stated goal; 10 points – the measure is most effective, fully meets the stated goal and expectations. For each event (lectures, trainings, individual work, and support groups), participants were asked to

стану, а також формування навичок стресостійкої поведінки. У сукупності ці заходи сприяли створенню сприятливого психологічного середовища, яке допомагало здобувачам долати труднощі воєнного часу, зберігати емоційну стабільність і підтримувати продуктивність у навчанні. Усі заходи психологічної підтримки здійснено в дистанційному форматі.

Для забезпечення рівноцінності різних форм психологічної підтримки (лекцій, тренінгів, індивідуальних консультацій і груп підтримки) в умовах дослідження було забезпечено застосування однакових принципів для всіх форматів підтримки, а саме: кожен формат підтримки базувався на однакових методах психологічної роботи, спрямованих на покращення емоційного стану учасників; усі форми підтримки включали в себе елементи саморегуляції, управління стресом і розвиток психологічної стійкості. Кожен із форматів (лекції, тренінги, індивідуальні консультації, групи підтримки) мав установлену тривалість, що дозволяло здійснювати порівняння між ними: лекції, тренінги та індивідуальні консультації тривали по 90 хвилин. Кожен захід був структурований за однаковими критеріями: корисність для емоційного стану, відповідність потребам учасників, ефективність у вирішенні проблем і практичність отриманих знань чи навичок. Це дозволило створити чітку порівняльну базу для аналізу ефективності кожної форми підтримки. Усі форми підтримки мали спільну мету – стабілізацію ментального здоров'я учасників, зниження рівня тривожності, поліпшення емоційної стійкості та збереження мотивації до навчання. Для забезпечення рівноцінності кожен формат психологічної підтримки був адаптований під потреби конкретних груп учасників. Завдяки цьому підходу кожен із форматів психологічної підтримки може бути оцінений за однаковими критеріями, що дозволяє провести коректне й об'єктивне порівняння їх ефективності в різних соціальних групах.

Для дослідження суб'єктивної оцінки здобувачами освіти ефективності різних заходів психологічної підтримки застосовано прямолінійну рейтингово-числову шкалу (від 0 до 10 балів), де: 0 балів – захід абсолютно неефективний, не сприяє досягненню заявленої мети; 10 балів – захід максимально ефективний, повністю відповідає заявленій меті й очікуванням. Для кожного заходу (лекції, тренін-

evaluate four similar aspects: usefulness – to what extent the event helped emotionally, improved the emotional state of the participant, and contributed to the restoration of psychoemotional balance; meeting expectations – whether the event met the needs of the participant, whether it met expectations in terms of format, content, and results; effectiveness in solving problems – to what extent the event helped to overcome psychological difficulties, reduce stress and anxiety, improve the overall emotional state of the participant, and improve the overall emotional balance. Students were given questions to evaluate the effectiveness of the event.

- How useful was this activity in improving your emotional state?

- Did this event meet your expectations and needs?

- To what extent do you think the event contributed to solving your psychological difficulties?

- To what extent can the knowledge or experience gained from the activity be applied to your life?

This approach provided a clear comparative basis for analysis by evaluating each event using the same criteria. The participants were also asked questions about their social traits, such as age, gender, year of study, level of education (Bachelor's or Master's degree), and location at the time of the survey (Ukraine or another country).

Organization of Research. The survey was carried out in 2023–2024. The survey was conducted using standardized forms that were provided to respondents in Google Forms. Respondents were contacted by the corporate email to participate in the survey. Those who agreed to participate received links to the questionnaires. Participation was voluntary and confidential. The empirical study only involved students participating in all the psychological support measures. All participants' answers were recorded in the database. The presence of missing values or invalid answers was checked. The scores for each type of support were divided into categories of social characteristics.

Statistical Analysis. The primary data were obtained using Google tools. The empirical array was recorded using MS Excel. The computer

ги, індивідуальна робота, групи підтримки) учасникам пропонували оцінити чотири однакові аспекти: корисність – наскільки захід допоміг емоційно, покращив емоційний стан учасника і сприяв відновленню психоемоційного балансу; відповідність очікуванням – чи задовольнив захід потреби учасника, чи відповідав він очікуванням щодо формату, змісту та результатів; ефективність у вирішенні проблем – наскільки захід допоміг подолати психологічні труднощі, знизити рівень стресу і тривожності, покращити загальний емоційний стан; практичність – чи можна застосувати отримані знання, вміння та навички у повсякденному житті, чи є вони корисними для подолання стресових ситуацій і розвитку психологічної стійкості. Запитання, які запропоновано здобувачам освіти для оцінки ефективності заходів:

Наскільки цей захід був корисним для покращення вашого емоційного стану?

Чи відповідав цей захід вашим очікуванням і потребам?

Наскільки ви вважаєте, що захід сприяв вирішенню ваших психологічних труднощів?

Наскільки отримані знання або досвід від заходу можна застосувати у вашому житті?

У такому підході кожен захід оцінено за однаковими критеріями, що забезпечило чітку порівняльну базу для аналізування. Учасники також заповнювали анкету із запитаннями про свої соціальні характеристики: вік, стать, рік навчання, рівень навчання (бакалаврат, магістратура), місцезнаходження на мить опитування (Україна чи інша країна).

Організація дослідження. Дослідження проведено впродовж 2023–2024 років. Опитування здійснено за допомогою стандартних бланків, які були представлені респондентам у Google Forms. Респондентів запрошували взяти участь в опитуванні за допомогою корпоративної електронної пошти. Ті учасники, які згодні взяти участь, отримували посилання на опитувальники. Участь була добровільною й конфіденційною. В емпіричному дослідженні брали участь лише ті здобувачі освіти, які були долучені до всіх заходів психологічної підтримки, що проводилися. Усі відповіді учасників були занесені до бази даних. Перевірено наявність пропущених значень або недійсних відповідей. Оцінки за кожним видом підтримки розділено за категоріями соціальних характеристик.

Distinctive aspects of subjective evaluation of the effectiveness of psychological support for higher education students

program "SPSS" v. 23.0 was used for statistical operations. The study used multivariate analysis of variance (ANOVA). For each type of support, the means (M) and standard deviations (SD) in each group were calculated. An analysis of variance (ANOVA) was conducted to determine the influence of social characteristics on the assessment of the effectiveness of psychological support measures (F-statistics, p-value, and effect size η^2). The t-test was used to compare pairs of groups (e.g., gender or age). The results of the statistical analysis were used to determine how social characteristics affect the subjective assessment of the effectiveness of various support measures. The specifics of the impact of certain types of support on participants depending on their social characteristics were described. The normality of the data distribution was checked using the Kolmogorov-Smirnov test. The following levels were considered significant: $p \leq .050$ and $p \leq .010$.

Results

According to the results of the Kolmogorov-Smirnov test, most groups demonstrated distributions close to normal. In particular, for lectures, the normality of the distribution was confirmed in 90% of the groups ($KS = .181$; $p = .790$); trainings – in 80% ($KS = .102$; $p = .832$); individual counseling and psychotherapy – in 85% ($KS = .117$; $p = .747$); for support groups – in 95% of the groups ($KS = .102$; $p = .851$). Some groups showed statistically significant deviations from the normal distribution: in the distribution of lecture effectiveness ratings for the group of men and in the distribution of individual counseling and psychotherapy effectiveness ratings for the group of subjects in Ukraine. Thus, according to the results of the Kolmogorov-Smirnov test, most assessments of the subjective effectiveness of psychological support demonstrated a normal distribution, which allowed for the use of parametric methods of analysis.

An analysis of variance was performed to test the hypotheses. The analysis of variance of the influence of age on higher education applicants' evaluation of different types of psychological support is presented in Table 2.

Статистичне аналізування. Первинні дані отримано за допомогою інструментів Google. Здійснено облік емпіричного масиву з використанням MS"Excel". Комп'ютерною програмою "SPSS" v. 23.0 реалізовано статистичні операції. У дослідженні використано багатофакторний дисперсійний аналіз (ANOVA). Для кожного виду підтримки обчислювали середні значення (M) і стандартні відхилення (SD) в кожній групі. Проведено дисперсійний аналіз (ANOVA) для визначення впливу соціальних характеристик на оцінку ефективності заходів психологічної підтримки (F-статистика, р-значення, і розмір ефекту η^2). Для порівняння пар груп (наприклад, статевих чи вікових) застосовано t-тест. Результати статистичного аналізу використано для визначення, як саме соціальні характеристики впливають на суб'єктивну оцінку ефективності різних заходів підтримки. Описано специфіку впливу окремих видів підтримки на учасників залежно від їхніх соціальних характеристик. Нормальність розподілу даних перевірено за допомогою критерію Колмогорова-Смирнова. Достовірними вважалися рівні: $p \leq .050$ і $p \leq .010$.

Результати

За результатами тесту Колмогорова-Смирнова, більшість груп демонструють розподіли, близькі до нормального. Зокрема, для оцінки лекцій нормальність розподілу підтверджена у 90% груп ($KS = .181$; $p = .790$); тренінгів – у 80% ($KS = .102$; $p = .832$); індивідуальних консультацій і психотерапії – у 85% ($KS = .117$; $p = .747$); для оцінки груп підтримки – у 95% груп ($KS = .102$; $p = .851$). Деякі групи показали статистично значущі відхилення від нормального розподілу: у розподілі оцінок ефективності лекцій для групи чоловіків; у розподілі оцінок ефективності індивідуальних консультацій і психотерапії для групи досліджуваних, що перебувають в Україні. Отже, за результатами тесту Колмогорова-Смирнова, більшість оцінок суб'єктивної ефективності психологічної підтримки демонструють нормальний розподіл, що дозволяє застосовувати параметричні методи аналізу.

З метою перевірки гіпотез здійснено дисперсійний аналіз. Статистика дисперсійного аналізу впливу віку здобувачів вищої освіти на їхню оцінку ефективності різних видів психологічної підтримки наведена в табл. 2.

Table 2. Statistics of the analysis of variance of the influence of students' age on the assessment of the effectiveness of different types of psychological support (n1 = 120, n2 = 85, n3 = 32)

Таблиця 2. Статистика дисперсійного аналізу впливу віку здобувачів на оцінку ефективності різних видів психологічної підтримки (n1 = 120, n2 = 85, n3 = 32)

Types of support / Види підтримки	Age / Вік	M (SD)	F	p	η^2
Lectures / Лекції	18–22	5.1 (1.1)	4.35	.0221	.049
	23–27	4.7 (.8)			
	28–33	3.2 (.4)			
Trainings / Тренінги	18–22	7.4 (1.8)	2.49	.0122	.036
	23–27	6.3 (1.5)			
	28–33	5.0 (1.2)			
Individual work / Індивідуальна робота	18–22	5.2 (.9)	2.41	.0184	.035
	23–27	5.7 (1.1)			
	28–33	7.8 (2.0)			
Support groups / Групи підтримки	18–22	7.5 (1.6)	1.02	.256	.018
	23–27	6.2 (1.3)			
	28–33	5.1 (1.1)			

Notes: M – mean value; SD – standard deviation; F – Fisher's analysis of variance statistic; p – statistical significance; η^2 – effect size.

Примітка: M – середнє значення; SD – стандартне відхилення; F – статистика дисперсійного аналізу Фішера; p – статистична значущість; η^2 – розмір ефекту.

The findings indicate that age plays a significant role in evaluating the effectiveness of lectures, trainings, and one-on-one work. It was found that assessing the impact of psychological information (lectures) on improving the psychoemotional state of higher education students depends on their age ($F = 4.35$; $p = .0221$; $\eta^2 = .049$). In fact, 5.00% of the variance in the assessment of the effectiveness of lectures is explained by belonging to a particular age group. Students aged 18–22 evaluate lectures the highest indicating their greater involvement in this format of support. This is because young men have limited experience in overcoming negative psychoemotional states at this age and require structured information, basic knowledge, and understanding of the issues that lectures can provide. However, lower scores among older age groups may indicate the need for more interactive and personalized approaches to psychological support measures.

Результати демонструють, що вік має статистично значущий вплив на оцінку ефективності лекцій, тренінгів та індивідуальної роботи. Встановлено, що оцінка впливу психологічного інформування (лекцій) на покращення психоемоційного стану здобувачів вищої освіти залежить від їхнього віку ($F = 4.35$; $p = .0221$; $\eta^2 = .049$). Фактично 5.00% дисперсії оцінки ефективності лекцій пояснюється приналежністю до певної вікової групи. Здобувачі освіти віком 18–22 роки оцінюють лекції найвище, що свідчить про їхню більшу залученість до такого формату підтримки. Це можна пояснити тим, що в цьому віці юнаки мають обмежений досвід подолання негативних психоемоційних станів і потребують структурованої інформації, формування базових знань, розуміння проблематики, яку лекції можуть запропонувати. Проте зниження оцінок серед старших вікових груп може вказувати на потребу більш інтерактивних і персоналізованих підходів до заходів психологічної підтримки.

Distinctive aspects of subjective evaluation of the effectiveness of psychological support for higher education students

The evaluation of the effectiveness of trainings also depends on the students' age ($F = 2.49$; $p = .0122$; $\eta^2 = .036$), with the highest evaluation of trainings coming from students aged 18–22. According to the effect size, about 4.00% of the variance in training effectiveness assessment is explained by students' age. The reason for this is that trainings provide the opportunity to receive information and apply it practically, which aligns with the active life position of this age group. Younger participants are often looking for new opportunities for personal development, so trainings are the most valuable format for them. Older students may need more thorough work with their inner states or other formats of psychological support.

The evaluation of individual psychological work also depends on the students' age ($F = 2.41$; $p = .0184$; $\eta^2 = .035$), with the highest evaluation of the trainings coming from students aged 28–33. The effect size indicates that about 4.00% of the variance in individual performance is explained by the students' age. The reason for this may be that older students prefer a private, confidential environment where they can focus on their personal needs and problems. This format is not rated as highly by younger participants, possibly because they are unaware of its benefits or because their needs can be met through other interventions.

The effect of age differences on support groups is not statistically significant, which may indicate that this format is applicable to all age groups. A sense of community and mutual support is promoted by support groups, which is equally significant for all age groups.

Thus, younger students need more structured and learning-oriented psychological support (lectures and trainings) related to their desire to receive information and apply new behavioural strategies. Older students prefer formats that allow them to work on personal problems in a personalised way.

The evaluation of the effectiveness of different types of psychological support is presented in Tabl. 3 according to the results of the analysis of variance on the impact of students' gender.

Оцінка ефективності тренінгів також залежить від віку здобувачів освіти ($F = 2.49$; $p = .0122$; $\eta^2 = .036$), найвищу оцінку тренінги отримали від здобувачів віком 18–22 роки. Показник розміру ефекту свідчить про те, що близько 4.00% дисперсії оцінки ефективності тренінгів пояснюється віком здобувачів освіти. Це можна обґрунтувати тим, що тренінги дають можливість не лише отримати інформацію, а й практично застосовувати її, що корелює з активною життєвою позицією цієї вікової групи. Молодші учасники часто шукають нові можливості для особистісного розвитку, тому тренінги стають для них найбільш цінним форматом. Старші здобувачі, можливо, потребують більш ґрунтовної, поглибленої роботи зі своїми внутрішніми станами або інших форматів психологічної підтримки.

Оцінка індивідуальної психологічної роботи також залежить від віку здобувачів освіти ($F = 2.41$; $p = .0184$; $\eta^2 = .035$), найвищу оцінку тренінги отримали від здобувачів віком 28–33 роки. Показник розміру ефекту свідчить про те, що близько 4.00% дисперсії оцінки ефективності індивідуальної роботи пояснюється віком здобувачів освіти. Це може бути пов'язано з тим, що старші здобувачі освіти віддають перевагу приватній, конфіденційній обстановці для роботи з психологом, у якій їм легше зосередитися на особистих потребах і проблемах. Молодші учасники оцінюють цей формат нижче, що може свідчити про недостатнє усвідомлення його переваг або про те, що їхні потреби можуть бути задоволеними за допомогою інших заходів.

Для груп підтримки вплив вікових відмінностей не є статистично значущим, що може свідчити про універсальність цього формату для всіх вікових категорій. Групи підтримки сприяють розвитку почуття спільності та взаємодопомоги, що є однаково важливим для всіх вікових категорій.

Отже, молодші здобувачі освіти потребують більше структурованої та орієнтованої на навчання психологічної підтримки (лекції, тренінги), що пов'язано з їхнім бажанням отримати інформацію та застосувати нові поведінкові стратегії. Старші здобувачі освіти віддають перевагу форматам, що дозволяють персоналізовано працювати над особистими проблемами.

Результати дисперсійного аналізу впливу статі здобувачів на оцінку ефективності різних видів психологічної підтримки представлені в табл. 3.

Table 3. Statistics of the analysis of variance of the impact of students' gender on the assessment of the effectiveness of different types of psychological support (n1 = 105, n2 = 132)

Таблиця 3. Статистика дисперсійного аналізу впливу статі здобувачів на оцінку ефективності різних видів психологічної підтримки (n1 = 105, n2 = 132)

Types of support / Види підтримки	Gender / Стать	M (SD)	F	p	η^2
Lectures / Лекції	Men / Чоловіки	3.7 (.8)	5.29	.103	.006
	Women / Жінки	4.9 (1.1)			
Trainings / Тренінги	Men / Чоловіки	7.1 (1.9)	6.04	.118	.014
	Women / Жінки	6.4 (1.5)			
Individual work / Індивідуальна робота	Men / Чоловіки	4.3 (1.0)	2.27	.016	.084
	Women / Жінки	8.1 (2.1)			
Support groups / Групи підтримки	Men / Чоловіки	5.7 (1.6)	3.78	.140	.003
	Women / Жінки	6.9 (1.5)			

Note: M – mean value; SD – standard deviation; F – Fisher's analysis of variance statistic; p – statistical significance; η^2 – effect size.

Примітка: M – середнє значення; SD – стандартне відхилення; F – статистика дисперсійного аналізу Фішера; p – статистична значущість; η^2 – розмір ефекту.

The data demonstrate that gender significantly affects the assessment of the effectiveness of individual psychological work ($F = 2.27$; $p = .016$; $\eta^2 = .084$), with women valuing this format significantly more than men. The effect size indicates that about 8.00% of the variance in this indicator is explained by the students' gender. Perhaps the reason is that women are more likely to seek individual help, discuss their emotions and problems openly, and appreciate the chance to express personal experiences confidentially. The influence of men's social stereotypes on their willingness to discuss personal problems may have an impact on their lower assessment of the effectiveness of individual work with a psychologist.

For other types of psychological support (lectures, trainings, and support groups), the effect of gender is statistically insignificant, although women generally rated them somewhat higher. Differences in the needs and expectations of men and women for psychological support may be indicated by this.

The results of the analysis of variance of the impact of students' study level on the assessment of the effectiveness of different types of psychological support are presented in Tabl. 4.

Дані демонструють, що стать суттєво впливає на оцінку ефективності індивідуальної психологічної роботи ($F = 2.27$; $p = .016$; $\eta^2 = .084$), причому жінки значно більше цінують цей формат порівняно з чоловіками. Показник розміру ефекту вказує, що близько 8.00% дисперсії цього показника пояснюється статтю здобувачів освіти. Це може бути пов'язано з тим, що жінки частіше звертаються за індивідуальною допомогою, більш відверто обговорюють свої емоції та проблеми, цінують можливість вербалізації особистих переживань у конфіденційному форматі. Залежність чоловіків від соціальних стереотипів, що обмежують їхню готовність до обговорення особистих проблем, імовірно, впливає на нижчу оцінку ними ефективності індивідуальної роботи з психологом.

Для інших видів психологічної підтримки (лекції, тренінги, групи підтримки) вплив статі є статистично незначущим, хоча жінки в цілому оцінили їх дещо вище. Це може свідчити про відмінності в потребах та очікуваннях від психологічної підтримки у чоловіків і жінок.

Результати дисперсійного аналізу впливу рівня навчання здобувачів на оцінку ефективності різних видів психологічної підтримки представлені в табл. 4.

Table 4. The results of the analysis of variance of the impact of students' study level on the assessment of the effectiveness of different types of psychological support ($n_1 = 150$, $n_2 = 87$)

Таблиця 4. Результати дисперсійного аналізу впливу рівня навчання здобувачів на оцінку ефективності різних видів психологічної підтримки ($n_1 = 150$, $n_2 = 87$)

Types of support / Види підтримки	Level / Рівень	M (SD)	F	p	η^2
Lectures / Лекції	Bachelor's degree / Бакалаврат	4.6 (1.2)	5.24	.226	.0025
	Master's degree / Магістратура	4.0 (.8)			
Trainings / Тренінги	Bachelor's degree / Бакалаврат	7.7 (1.6)	1.78	.026	.064
	Master's degree / Магістратура	5.8 (1.2)			
Individual work / Індивідуальна робота	Bachelor's degree / Бакалаврат	5.6 (1.0)	3.46	.150	.042
	Master's degree / Магістратура	6.8 (1.7)			
Support groups / Групи підтримки	Bachelor's degree / Бакалаврат	7.1 (1.8)	1.92	.021	.051
	Master's degree / Магістратура	5.5 (1.3)			

Note: M – mean value; SD – standard deviation; F – Fisher's analysis of variance statistic; p – statistical significance; η^2 – effect size.

Примітка: M – середнє значення; SD – стандартне відхилення; F – статистика дисперсійного аналізу Фішера; p – статистична значущість; η^2 – розмір ефекту.

The results show that students' study level affects the evaluation of the effectiveness of trainings ($F = 1.78$, $p = .026$, $\eta^2 = .064$) and support groups ($F = 1.92$, $p = .021$, $\eta^2 = .051$), with Bachelors rating them higher. The effect sizes indicate that about 6.00% of the variance in the effectiveness of trainings is explained by students' study level and 5.00% of the variance in the effectiveness of the support groups. These scores are determined by the level of education, as indicated by this. Bachelors may consider trainings to be a new form of learning that they perceive as innovative and practical. They usually have less experience in solving complex psychological and interpersonal problems, so trainings become an important tool for them to develop their interaction skills. Master's students may perceive trainings as less relevant due to their higher level of awareness or greater need for deeper and more personalised forms of psychological support. Bachelors' higher ratings for support groups may be because they often seek social interaction and support from the group. Master's students may have less need for group support since they typically have more individual needs or seek more autonomous forms

Результати демонструють, що рівень навчання здобувачів впливає на оцінку ефективності тренінгів ($F = 1.78$; $p = .026$; $\eta^2 = .064$) і груп підтримки ($F = 1.92$; $p = .021$; $\eta^2 = .051$), причому бакалаври оцінюють їх вищими балами. Показники розміру ефекту вказують, що близько 6.00% дисперсії оцінки ефективності тренінгів пояснюється рівнем навчання здобувачів освіти та 5.00% дисперсії оцінки ефективності груп підтримки. Це вказує на те, що рівень навчання є важливим фактором, що визначає ці оцінки. Для бакалаврів тренінги можуть бути новим видом навчання, що сприймається ними як інноваційний і практично орієнтований формат. Вони зазвичай мають менше досвіду у вирішенні складних психологічних і міжособистісних проблем, тому тренінги стають для них важливим інструментом розвитку вмінь та навичок взаємодії. Магістранти можуть сприймати тренінги як менш релевантні через вищий рівень обізнаності або більшу потребу в глибших і персоналізованих формах психологічного супроводу. Щодо груп підтримки, вищі оцінки від бакалаврів можуть бути зумовлені тим, що ці здобувачі освіти часто шукають соціальної взаємодії та підтримки, яку надає група. Для магістрантів потреба у груповій підтримці може бути менш вира-

of psychological support.

At the same time, for lectures and individual work, the influence of the study level is statistically insignificant. However, Master's students rate individual work somewhat higher, which may be related to their personal needs. These findings underscore the significance of tailoring psychological interventions to participants's study level, guaranteeing the greater relevance and effectiveness of psychological support programs in higher education institutions.

The results of the analysis of variance of the impact of students' year of study on the assessment of the effectiveness of different types of psychological support are presented in Tabl. 5.

женою, оскільки вони зазвичай мають більше індивідуальних потреб або прагнуть більш автономних форм психологічної підтримки.

Водночас для лекцій та індивідуальної роботи вплив рівня навчання статистично незначущий, хоча магістранти дещо вище оцінюють індивідуальну роботу, що може бути пов'язано з їхніми особистісними потребами. Ці результати підкреслюють важливість адаптації психологічних інтервенцій до освітнього рівня учасників, забезпечуючи більшу релевантність та ефективність програм психологічної підтримки у закладах вищої освіти.

Результати дисперсійного аналізу впливу року навчання здобувачів на оцінку ефективності різних видів психологічної підтримки представлені в табл. 5.

Table 5. The results of the analysis of variance of the impact of students' year of study on the assessment of the effectiveness of different types of psychological support (n1 = 80, n2 = 81, n3 = 36, n4 = 40)

Таблиця 5. Результати дисперсійного аналізу впливу року навчання здобувачів на оцінку ефективності різних видів психологічної підтримки (n1 = 80, n2 = 81, n3 = 36, n4 = 40)

Types of support / Види підтримки	Year of study / Рік навчання	M (SD)	F	p	η^2
Lectures / Лекції	1 / 1-й	6.2 (1.4)	3.12	.145	.022
	2 / 2-й	5.0 (1.1)			
	3 / 3-й	4.4 (.7)			
	4 / 4-й	4.6 (.9)			
Trainings / Тренінги	1 / 1-й	7.2 (1.8)	6.06	.243	.021
	2 / 2-й	6.9 (1.5)			
	3 / 3-й	6.5 (1.4)			
	4 / 4-й	5.3 (1.3)			
Individual work / Індивідуальна робота	1 / 1-й	5.7 (1.4)	5.94	.137	.014
	2 / 2-й	5.9 (1.5)			
	3 / 3-й	6.4 (1.7)			
	4 / 4-й	7.2 (2.0)			
Support groups / Групи підтримки	1 / 1-й	6.8 (1.6)	3.85	.154	.007
	2 / 2-й	6.5 (1.7)			
	3 / 3-й	5.8 (1.3)			
	4 / 4-й	6.1 (1.5)			

Distinctive aspects of subjective evaluation of the effectiveness of psychological support for higher education students

Note: M – mean value; SD – standard deviation; F – Fisher’s analysis of variance statistic; p – statistical significance; η^2 – effect size.

Примітка: М – середнє значення; SD – стандартне відхилення; F – статистика дисперсійного аналізу Фішера; p – статистична значущість; η^2 – розмір ефекту.

The effectiveness of different types of psychological support is assessed differently depending on the year of study, but none of these variations are statistically significant. However, there is a tendency for 1st-year students to rate all types of support higher, especially lectures and workshops. This may indicate a greater need for psychological support among students at the initial stage of study.

The results of the analysis of variance of the impact of students’ location on the assessment of the effectiveness of different types of psychological support are presented in Tabl. 6.

Виявлено, що оцінки ефективності різних видів психологічної підтримки змінюються залежно від року навчання, але жодна з цих змін не є статистично значущою. Проте спостерігається тенденція, що студенти 1-го року навчання вище оцінюють усі види підтримки, особливо лекції та тренінги. Це може свідчити про більшу потребу здобувачів освіти на початковому етапі навчання у психологічній підтримці.

Результати дисперсійного аналізу впливу місцезнаходження здобувачів на оцінку ефективності різних видів психологічної підтримки представлені в табл. 6.

Table 6. Results of the analysis of variance of the impact of students’ location in Ukraine or abroad on the assessment of the effectiveness of different types of psychological support (n1 = 180, n2 = 57)

Таблиця 6. Результати дисперсійного аналізу впливу місцезнаходження здобувачів в Україні або за кордоном на оцінку ефективності різних видів психологічної підтримки (n1 = 180, n2 = 57)

Types of support / Види підтримки	Location / Місцезнаходження	M (SD)	F	p	η^2
Lectures / Лекції	Ukraine / Україна	5.7 (1.4)	6.04	.165	.012
	other countries / інші країни	6.3 (1.8)			
Trainings / Тренінги	Ukraine / Україна	7.2 (1.6)	1.13	.081	.033
	other countries / інші країни	6.1 (1.5)			
Individual work / Індивідуальна робота	Ukraine / Україна	6.7 (1.6)	1.58	.046	.045
	other countries / інші країни	8.4 (2.1)			
Support groups / Групи підтримки	Ukraine / Україна	6.2 (1.4)	1.67	.033	.054
	other countries / інші країни	7.9 (1.7)			

Note: M – mean value; SD – standard deviation; F – Fisher’s analysis of variance statistic; p – statistical significance; η^2 – effect size.

Примітка: М – середнє значення; SD – стандартне відхилення; F – статистика дисперсійного аналізу Фішера; p – статистична значущість; η^2 – розмір ефекту.

It was found that the location of higher education students in Ukraine or abroad affects their assessment of the effectiveness of individual work (the $F = 1.58$, $p = .046$, $\eta^2 = .045$) and support groups (the $F = 1.67$, $p = .033$, $\eta^2 = .054$), with students located in other countries evaluating these formats more highly. The effect sizes indicate that about 5.00% of the variance in

З’ясовано, що місцезнаходження здобувачів вищої освіти в Україні або за кордоном впливає на їхню оцінку ефективності індивідуальної роботи ($F = 1.58$; $p = .046$; $\eta^2 = .045$) та груп підтримки ($F = 1.67$, $p = .033$; $\eta^2 = .054$), причому здобувачі освіти, які знаходяться в інших країнах, оцінюють ці формати вище. Показники розміру ефекту вказують, що близько 5.00% дисперсії оцінки ефективності індивідуаль-

the effectiveness of individual work is explained by the location of the students and 5.00% of the variance in the effectiveness of support groups. The location of the students is a crucial factor in determining these scores, and it could suggest a greater demand for personalized and social support while abroad. Though participants from Ukraine rated trainings more highly than those abroad, there were no statistically significant differences between lectures and trainings.

Discussion

The results obtained support the hypothesis that the subjective assessment of the effectiveness of various types of psychological support is influenced by the individual characteristics of higher education students. In particular, age, study level, gender, and location in Ukraine or abroad demonstrate a statistically significant impact on assessing the effectiveness of certain types of support, which is an important addition to existing research in this area. The data are consistent with the findings of many studies that analyse the impact of social factors on assessing the effectiveness of psychological support. Studies show that younger students (under 25) value lectures and trainings more, as these formats provide basic knowledge and practical skills (Giordano et al., 2024). Our data confirms that younger students are quite positive about the effectiveness of interactive and informative formats that meet their educational needs (see Table 2). A. Husiev and L. Tsybukh (2022) note that participation in trainings helps to reduce anxiety and improves the capacity for self-regulation, which is especially important for junior students. Iliichuk (2023) notes that younger students are more likely to choose trainings because they provide an opportunity to acquire practical skills necessary for personal development and interaction in groups.

Accordingly, it has been found that women are more open to emotional processing and psychological support, especially in an individual format (Kurapov et al., 2023; Mykhaylyshyn et al., 2024). This is consistent with our results, which show that women score significantly higher on the effectiveness of individual psychological work

ної роботи пояснюється місцезнаходженням здобувачів освіти та 5.00% дисперсії оцінки ефективності груп підтримки. Це вказує на те, що місцезнаходження здобувачів є важливим фактором, що визначає ці оцінки, та може свідчити про більшу потребу в персоналізованій і соціальній підтримці в умовах перебування за кордоном. Для лекцій і тренінгів статистично значущих відмінностей не виявлено, хоча учасники з України оцінюють тренінги вище, ніж ті, хто перебуває за кордоном.

Дискусія

Отримані результати підтверджують гіпотезу про вплив індивідуальних характеристик здобувачів вищої освіти на суб'єктивну оцінку ефективності різних видів психологічної підтримки. Зокрема, вік, рівень навчання, стать і місцезнаходження в Україні або за кордоном демонструють статистично значущий вплив на оцінку ефективності окремих видів підтримки, що є важливим доповненням до існуючих наукових досліджень у цій сфері. Дані відповідають результатам багатьох досліджень, що аналізують вплив соціальних факторів на оцінку ефективності психологічної допомоги. Дослідження свідчать, що молодші студенти (до 25 років) більше цінують лекції та тренінги, оскільки ці формати забезпечують базові знання і практичні навички (Giordano et al., 2024). Наші дані підтверджують, що молодші здобувачі освіти достатньо високо оцінюють ефективність інтерактивних та інформативних форматів, що відповідають їхнім освітнім потребам (див. табл. 2). А. Гусєв і Л. Цибух (2022) зазначають, що участь у тренінгах сприяє зниженню тривожності та покращує здатність до саморегуляції, що є особливо важливим для здобувачів освіти молодших курсів. Л. Ілійчук (2023) звертає увагу на те, що молодші здобувачі освіти частіше обирають тренінги, оскільки вони забезпечують можливість здобуття практичних навичок, необхідних для особистісного розвитку та взаємодії у групах.

Відповідно з'ясовано, що жінки більш відкриті до емоційного опрацювання та психологічної підтримки, особливо в індивідуальному форматі (Kurapov et al., 2023; Mykhaylyshyn et al., 2024). Це узгоджується з нашими результатами, які демонструють, що жінки значно вищими балами оцінюють ефективність індивідуальної психологічної роботи (див. табл. 3). R. Schwarzer (2024) зазначає, що чоловіки

Distinctive aspects of subjective evaluation of the effectiveness of psychological support for higher education students

(see Table 3). R. Schwarzer (2024) notes that men are more likely to avoid individual formats due to socio-cultural stereotypes about the need for a 'strong' position. The lower interest of men in the following formats of support is explained by this.

Bachelor's degree students are more inclined to social interaction, which is why they highly value trainings and support groups (Ilychuk, 2023). Tabl. 4 confirms that Bachelors value interactive group formats more, as confirmed by our results. N. Kotsur and L. Tovkun (2023) emphasise that Master's students, due to their higher academic awareness, often require more individualised approaches, such as coaching or individual consultations. This may explain the lower ratings of Master's students regarding the effectiveness of trainings and support groups.

According to studies, support groups are a universal format that provides students with the necessary social interaction, empathy, and experience sharing (Perig, 2024; Giordano et al., 2024). The results confirm this conclusion: support groups showed minimal differences in assessing their effectiveness by students of different ages.

Studies have also examined aspects of the impact of hostilities on the psychological state of students (Mykhaylyshyn et al., 2024; Lazurenko et al., 2023; Slyusarevskyi and Hryhorovska, 2022). The emphasis is on the long-term consequences of trauma, while our study focuses on the subjective assessment of different support formats. This difference demonstrates the broader applicability of the findings in crisis settings.

The novelty of the study is that the results add new aspects to the scientific discourse:

- comprehensive analysis of the impact of several individual characteristics (age, gender, level of education, location of higher education students in Ukraine or abroad) on assessing different formats of psychological support;

- use of a multivariate approach to simultaneously analyse the interaction of several variables, which is rare in psychological support research;

- adaptation of psychological interventions to the context of wartime, which distinguishes this study from those conducted in stable conditions.

частіше уникають індивідуальних форматів через соціокультурні стереотипи про необхідність "сильної" позиції. Це пояснює меншу зацікавленість чоловіків у таких формах підтримки.

Також зазначено, що здобувачі бакалаврського рівня навчання більш схильні до соціальної взаємодії, тому вони високо оцінюють тренінги та групи підтримки (Ілійчук, 2023). Наші результати співпадають із цими висновками, підтверджуючи, що бакалаври більше цінують інтерактивні групові формати (див. табл. 4). Н. Коцур і Л. Товкун (2023) підкреслюють, що магістранти, через вищий рівень академічної обізнаності, часто вимагають більше індивідуалізованих підходів, таких як коучинг або індивідуальні консультації. Це може пояснити нижчі оцінки магістрантів стосовно ефективності тренінгів і груп підтримки.

У дослідженнях зазначено, що групи підтримки є універсальним форматом, оскільки вони забезпечують соціальну взаємодію, емпатію та обмін досвідом, яких потребують здобувачі освіти (Періг, 2024; Giordano et al., 2024). Отримані результати підтверджують цей висновок: групи підтримки показали мінімальні відмінності в оцінці їхньої ефективності здобувачами різного віку.

У дослідженнях також розглянуто аспекти впливу військових дій на психологічний стан здобувачів освіти (Mykhaylyshyn et al., 2024; Лазуренко та ін., 2023; Слюсаревський, Григоровська, 2022). Акцент зроблено на довготривалих наслідках травми, тоді як наше дослідження зосереджується на суб'єктивній оцінці різних форматів підтримки. Ця різниця демонструє ширші можливості застосування отриманих результатів у кризових умовах.

Новизною дослідження є те, що отримані результати додають до наукового дискурсу нові аспекти:

- комплексний аналіз впливу кількох індивідуальних характеристик (вік, стать, рівень навчання, місцезнаходження здобувачів вищої освіти в Україні або за кордоном) на оцінку різних форматів психологічної підтримки;

- використання багатофакторного підходу для одночасного аналізу взаємодії кількох змінних, що є рідкістю у дослідженнях психологічної підтримки;

- адаптація психологічних інтервенцій до контексту воєнного часу, що відрізняє це дослідження від робіт, проведених у стабільних

Comparison with the results of other studies shows that the findings can be used to develop more effective psychological support programmes: for students in the initial stages of education, it is necessary to focus on lectures and trainings as the main formats of psychological support; for Bachelors of the 3rd, 4th years of study and Master's students, it is appropriate to introduce individual psychological counselling and psychotherapy as personalised approaches; support groups are a universal format for providing support to students. The aim of this study is to contribute to understanding the adaptation of psychological support measures to social characteristics of higher education students during wartime in the global scientific context.

Conclusions

Based on the results, it is confirmed that assessing the effectiveness of different formats of psychological support is greatly influenced by the characteristics of students, including age, gender, level, year of study, and location. The use of an adaptive approach to organizing psychological support for higher education students during the war is indicated by this.

The hypothesis that Bachelors of 1st–2nd years of study evaluate the effectiveness of lectures and trainings as the main formats of psychological support more highly is also confirmed. The development of emotional management skills and mental health can be attributed to their need to receive structured information and social interaction. Bachelors of 3rd–4th years of study and Master's students evaluate the effectiveness of individual psychological work more highly, which may be related to their need for a personalised approach and resolution of specific personal and interpersonal difficulties.

Regardless of individual characteristics, support groups demonstrate a high level of universal effectiveness and acceptability for higher education students due to their ability to provide emotional support, mutual assistance, and social integration that people need in times of crisis. Individual work has been found to be valued significantly higher by women, which is

умовах.

Порівняння з результатами інших досліджень демонструє, що отримані результати можуть бути використані для розробки більш ефективних програм психологічної підтримки: для здобувачів освіти на початкових етапах навчання необхідно акцентувати увагу на лекціях і тренінгах як основних форматах психологічної підтримки; для здобувачів (бакалаврів) 3-го, 4-го років навчання й магістрантів доречно впроваджувати індивідуальні психологічні консультації та психотерапію як персоналізовані підходи; групи підтримки є універсальним форматом для забезпечення соціальної взаємодії та підтримки для всіх категорій здобувачів вищої освіти. Це дослідження позиціоновано у глобальному науковому контексті як внесок у розуміння адаптації заходів психологічної підтримки до соціальних властивостей здобувачів вищої освіти в умовах війни.

Висновки

Отримані результати підтверджують основну гіпотезу, що індивідуальні характеристики здобувачів освіти, такі як вік, стать, рівень і рік навчання та місцезнаходження, суттєво впливають на оцінку ефективності різних форматів психологічної підтримки. Це свідчить про необхідність застосування адаптивного підходу до організації психологічного супроводу здобувачам вищої освіти під час війни.

Підтверджено також і гіпотезу стосовно того, що бакалаври 1–2 років навчання вище оцінюють ефективність лекцій і тренінгів як основних форматів психологічної підтримки. Це можна пояснити їхньою потребою в отриманні структурованої інформації та соціальній взаємодії, що сприяють розвитку навичок управління емоціями і збереженню ментального здоров'я. Бакалаври 3–4 років навчання та магістранти більш високо оцінюють ефективність індивідуальної психологічної роботи, що може бути пов'язано з їхньою потребою в персоналізованому підході й вирішенні специфічних особистісних та міжособистісних утруднень.

Незалежно від індивідуальних характеристик, групи підтримки демонструють високий рівень універсальної ефективності та прийнятності для здобувачів вищої освіти, завдяки здатності забезпечити емоційну підтримку, взаємодопомогу й соціальну інтеграцію, яких

Distinctive aspects of subjective evaluation of the effectiveness of psychological support for higher education students

consistent with their emotional openness and willingness to work through internal experiences. The effectiveness of both individual work and support groups is more highly valued by students studying abroad, possibly because they need to socialize and adjust to a new environment.

The practical significance of the results obtained is to develop adaptive psychological support programs that consider the individual characteristics of higher education students. The study adds new aspects to the scientific discourse, expanding the understanding of the impact of social characteristics on the effectiveness of various psychological support measures. The work's uniqueness is that it was implemented in crisis conditions during wartime making its results relevant to national and global science.

The results indicate the need for further study of the long-term effects of various types of psychological support and analysis of the interaction of social and psychological factors in the formation of effective psychological interventions.

References

- Perig, I. M. (2024). Psychological support of participants of the educational process of higher education institutions in the context of mental health support. *Scientific notes of Vernadsky TNU. Series: Psychology*, 35(74), 120–124. <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2024.4/19>
- Dzhedzhera, O. (2022). Emotional resilience of students in war as a problem of higher education. *Psychology: reality and prospects*, 18, 73–80. <https://doi.org/10.35619/praprv.v1i18.281>
- Falko, N., & Zhukov, O. (2023). Transition from hierarchy to adhocratic organizational culture in a Ukrainian university: From survival to successful development in the conditions of war. *Problems and Perspectives in Management*, 21(SI2), 15–22. [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.21\(2-si\).2023.03](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.21(2-si).2023.03)
- Giordano, F., Lipscomb, S., Jefferies, P., Kwon, K.-A., & Giammarchi, M. (2024). Resilience processes among Ukrainian youth preparing to build resilience with peers during the Ukraine-Russia

потребують люди у кризових умовах життя. З'ясовано, що жінки значно вище оцінюють ефективність індивідуальної роботи, що узгоджується з їхньою емоційною відкритістю та готовністю до опрацювання внутрішніх переживань. Здобувачі освіти, які перебувають за кордоном, більш високо оцінюють ефективність індивідуальної роботи і груп підтримки, що може бути зумовлено потребою в соціальній взаємодії та адаптації до нового середовища.

Отримані результати мають практичне значення для розробки адаптивних програм психологічної підтримки, що враховують індивідуальні характеристики здобувачів вищої освіти. Дослідження додає до наукового дискурсу нові аспекти, розширюючи уявлення про вплив соціальних характеристик на ефективність різних заходів психологічної підтримки. Унікальність роботи полягає в її реалізації у кризових умовах війни, що робить отримані результати релевантними як для національної, так і світової науки.

Результати вказують на необхідність подальшого вивчення довгострокових ефектів різних видів психологічної підтримки, а також аналізу взаємодії соціальних і психологічних факторів у формуванні ефективних психологічних інтервенцій.

Список використаних джерел

- Періг І. М. Психологічний супровід учасників освітнього процесу закладів вищої освіти в контексті підтримки ментального здоров'я. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Психологія*. 2024. Вип. 35(74). С. 120–124. <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2024.4/19>
- Джеджерера О. Емоційна стійкість здобувачів освіти в умовах війни як проблема вищої школи. *Психологія: реальність і перспективи*. 2022. №18. С. 73–80. <https://doi.org/10.35619/praprv.v1i18.281>
- Falko N., Zhukov O. Transition from hierarchy to adhocratic organizational culture in a Ukrainian university: From survival to successful development in the conditions of war. *Problems and Perspectives in Management*. 2023. Vol. 21(2-si). P. 15–22. [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.21\(2-si\).2023.03](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.21(2-si).2023.03)
- Giordano F., Lipscomb S., Jefferies P., Kwon K.-A., Giammarchi M. Resilience processes among

- war. *Frontiers in Psychology*, 15, 1331886. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1331886>
- Glazkova, I., Falko, N., Khomenko, O., Khatuntseva, S., Rula, N., Shulzhenko, A., & Tatarin, V. (2025). Barriers in online education for displaced universities: Insights from faculty and students. *Problems and Perspectives in Management*, 23(SI 2), 136–150. [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.23\(2-si\).2025.10](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.23(2-si).2025.10)
- Gusev, A. I., & Tsybukh, L. M. (2022). Stabilisation of the mental state of higher education students in wartime. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series Psychology*, 2, 60–64. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2022.2.12>
- Ilichuk, L. V. (2023). Psychosocial support of participants of the educational process as an indicator of the quality of education under martial law. *Scientific Journal of Khortytska National Academy*, 2(9), 194–206. <https://doi.org/10.51706/2707-3076-2023-9>
- Kochubey, A. V., Sokal, V. A., & Yakubovska, S. (2024). Social and psychological support of higher education students in war conditions by means of art therapy. *Rehabilitation & Recreation*, 18(1), 104–117. <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2024.18.11>
- Kotsur, N., & Tovkun, L. (2023). Formation of psychological security of the educational environment in the conditions of the Russian-Ukrainian war. *European Humanities Studies: State and Society*, 1, 56–73. <https://doi.org/10.38014/ehs-ss.2023.1.04>
- Kravchenko, O. (2023). Social and psychological support of mental health of participants of the educational process in crisis situations (practical experience). *Social Work and Education*, 10(1), 35–46. <https://doi.org/10.25128/2520-6230.23.1.4>
- Kurapov, A., Pavlenko, V., Drozdov, A., Bezliudna, V., Reznik, A., & Isralowitz, R. (2023). Toward an understanding of the Russian-Ukrainian war impact on university students and personnel. *Journal of Loss and Trauma*, 28(2), 167–174. <https://doi.org/10.1080/15325024.2022.2084838>
- Lazurenko, O. O., Tertychna, N. A., & Smila, N. V. (2023). Directions of psychological support of Ukrainian students during the war. *Journal of Ukrainian youth preparing to build resilience with peers during the Ukraine-Russia war. Frontiers in Psychology*. 2024. Vol. 15. 1331886. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1331886>
- Glazkova I., Falko N., Khomenko O., Khatuntseva S., Rula N., Shulzhenko A., Tatarin V. Barriers in online education for displaced universities: Insights from faculty and students. *Problems and Perspectives in Management*. 2025. Vol. 23(2-si). P. 136–150. [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.23\(2-si\).2025.10](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.23(2-si).2025.10)
- Гусев А. І., Цибук Л. М.. Стабілізація психічного стану здобувачів вищої освіти в умовах війни. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Психологія*. 2022, №2. С. 60–64. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2022.2.12>
- Ілійчук Л. В. Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу як індикатор якості освіти в умовах воєнного стану. *Науковий журнал Хортицької національної академії*. 2023. №2(9). С. 194–206. <https://doi.org/10.51706/2707-3076-2023-9>
- Кочубей А. В., Сокаль В. А., Якубовська С. С. Соціально-психологічний супровід здобувачів вищої освіти в умовах війни засобами арт-терапії. *Rehabilitation & Recreation*. 2024. № 18(1), 104–117. <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2024.18.11>
- Коцур Н., Товкун Л. Формування психологічної безпеки освітнього середовища в умовах російсько-української війни. *Європейські гуманітарні студії: держава і суспільство*. 2023. №1. С. 56–73. <https://doi.org/10.38014/ehs-ss.2023.1.04>
- Кравченко О. Соціально-психологічна підтримка ментального здоров'я учасників освітнього процесу в кризових ситуаціях (практичний досвід). *Social Work and Education*. 2023. № 10(1). С. 35–46. <https://doi.org/10.25128/2520-6230.23.1.4>
- Kurapov A., Pavlenko V., Drozdov A., Bezliudna V., Reznik A., Isralowitz R. Toward an understanding of the Russian-Ukrainian war impact on university students and personnel. *Journal of Loss and Trauma*. 2023. Vol. 28(2). P. 167–174. <https://doi.org/10.1080/15325024.2022.2084838>
- Лазуренко О. О., Тертична Н. А., Сміла Н. В. Напрями психологічної підтримки

Distinctive aspects of subjective evaluation of the effectiveness of psychological support for higher education students

- Modern Psychology*, 1(28), 93–101. <https://doi.org/10.26661/2310-4368/2023-1-11>
- Mamontova, T. V., Miahkokhlib, A. A., Mishchenko, I. V., Donchenko, V. I., & Mamontova, V. D. (2023). Motivational factors for educational and research engagement among students during wartime. *Actual problems of modern medicine: Bulletin of the Ukrainian Medical Stomatological Academy*, 23(3), 164–168. <https://doi.org/10.31718/2077-1096.23.3.164>
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2016). Attachment in adulthood: Structure, dynamics, and change (2nd ed.). New York: Guilford. https://www.academia.edu/34596672/Attachment_in_Adulthood_Structure_Dynamics_and_Change_Mario_Mikul
- Mykhaylyshyn, U. B., Stadnik, A. V., Melnyk, Yu. B., Vveinhardt, J., Oliveira, M. S., & Pypenko, I. S. (2024). Psychological stress among university students in wartime: A longitudinal study. *International Journal of Science Annals*, 7(1), 27–40. <https://doi.org/10.26697/ijsa.2024.1.6>
- Novak, T. V., & Yaroshchuk, M. V. (2024). Psychological support of participants of the educational process in the realities of war in Ukraine. *Scientific Bulletin of Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanitarian and Pedagogical Academy. Pedagogical Sciences*, 17, 161–169. <https://doi.org/10.32782/2410-2075-2023-17.20>
- Osokina, O., Silwal, S., Bohdanova, T., Hodes, M., Sourander, A., & Skokauskas, N. (2023). Impact of the Russian Invasion on Mental Health of Adolescents in Ukraine. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 62(1), 335–343. <https://doi.org/10.1016/j.jaac.2022.07.845>
- Popovych, I., Kryzhanovskiy, O., Zavatskiy, V., Tkachenko, N., Hrytsuk, O., Kolly-Shamne, A., & Danko, D. (2025). Self-regulatory behavior styles of juniors in achieving winning outcomes. *Journal of Physical Education and Sport*, 25(1), 11–20. <https://doi.org/10.7752/jpes.2025.01002>
- Safonov, Y., & Flarkovska, O. (2023). Ukrainian education in the war and post-war periods: psychological factors and economic consequences. *Problems of education*, 1(98). українських студентів під час війни. *Journal of Modern Psychology*. 2023. Vol. 1(28). P. 93–101. <https://doi.org/10.26661/2310-4368/2023-1-11>
- Mamontova T. V., Miahkokhlib A. A., Mishchenko I. V., Donchenko V. I., Mamontova V. D. Motivation factors for educational and research engagement among students during wartime. *Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії*. 2023. № 23(3). С. 164–168. <https://doi.org/10.31718/2077-1096.23.3.164>
- Mikulincer M., Shaver P. R. Attachment in adulthood: Structure, dynamics, and change (2nd ed.). New York: Guilford. 2016. https://www.academia.edu/34596672/Attachment_in_Adulthood_Structure_Dynamics_and_Change_Mario_Mikul
- Mykhaylyshyn U. B., Stadnik A. V., Melnyk Yu. B., Vveinhardt J., Oliveira M. S., Pypenko I. S. Psychological stress among university students in wartime: A longitudinal study. *International Journal of Science Annals*. 2024. Vol.7(1). P. 27–40. <https://doi.org/10.26697/ijsa.2024.1.6>
- Новак Т. В., Ярошук М. В. Психологічний супровід учасників освітнього процесу в реаліях війни в Україні. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2024. №17. С. 161–169. <https://doi.org/10.32782/2410-2075-2023-17.20>
- Osokina O., Silwal S., Bohdanova T., Hodes M., Sourander A., Skokauskas N. Impact of the Russian Invasion on Mental Health of Adolescents in Ukraine. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*. 2023. Vol. 62(1), 335–343. <https://doi.org/10.1016/j.jaac.2022.07.845>
- Popovych I., Kryzhanovskiy O., Zavatskiy V., Tkachenko N., Hrytsuk O., Kolly-Shamne A., Danko D. Self-regulatory behavior styles of juniors in achieving winning outcomes. *Journal of Physical Education and Sport*. 2025. Vol. 25(1). P. 11–20. <https://doi.org/10.7752/jpes.2025.01002>
- Сафонов Ю., Флярковська О. Українська освіта у воєнний та поствоєнний періоди: психологічні фактори та економічні

- Schwarzer, R. (2024). Stress, resilience, and coping resources in the context of war, terror and migration. *Behavior Sciences*, 57, 101393. <https://doi.org/10.1016/j.cobeha.2024.101393>
- Slyusarevskyi, M. M., & Hryhorovska, L. V. (2022). Psychological support of participants of the educational process in the conditions of war. *Bulletin of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine*, 4(1), 1–7. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4129>
- Vlasenko, I. A., Furman, V. V., Reva, O. M., & Kanyuka, I. O. (2022). Psychological health of student youth. Vinnytsia: TVORY. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/41404>
- Zelenska, O. M. (2023). Mental health is one of the greatest global challenges of the future. URL: <https://www.president.gov.ua/news/olena-zelenskamentalne-zdorovya>
- наслідки. *Проблеми освіти*. 2023. №1(98). С. 6–22. <https://doi.org/10.52256/2710-3986.1-98.2023.01>
- Schwarzer R. Stress, resilience, and coping resources in the context of war, terror and migration. *Behavior Sciences*. 2024. Vol. 57. 101393. <https://doi.org/10.1016/j.cobeha.2024.101393>
- Слюсаревський М. М., Григоровська Л. В. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу в умовах війни. *Вісник НАПН України*. 2022. №4(1). С. 1–7. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4129>
- Власенко І. А., Фурман В. В., Рева О. М., Канюка І. О. Психологічне здоров'я студентської молоді. Вінниця: ТВОРИ. 2022. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/41404>
- Зеленська, О. М. Ментальне здоров'я – один із найбільших глобальних викликів майбутнього. URL: <https://www.president.gov.ua/news/olena-zelenskamentalne-zdorovya>